

מרכז המידע למודיעין ולטרור במרכז
למורשת המודיעין (מל"מ)

חדשות הטרור והסכסוך הישראלי-פלסטיני (17 - 24 במרץ 2009)

סיכול ניסיון פיגוע הרג המוני. מימין: מגרש החניה, זירת ניסיון הפיגוע. משמאל: קניון "לב המפרץ" שמצפון לחיפה (באדיבות nrg, 22 במרץ. צילום: אלכס רוקובסקי)

עיקרי הדו"ח

■ במוקד אירועי השבוע עמד סיכול ניסיון פיגוע הרג באמצעות מכונית תופת בקניון "לב המפרץ", שמצפון לחיפה. זהותו של הארגון המבצע עדיין אינה ידועה. לו היה הפיגוע מצליח הוא עלול היה לגרום לנפגעים רבים. בנגב המערבי נמשכה, גם השבוע, מגמת ירידה בהיקף ירי הרקטות ופצצות המרגמה לעבר ישראל.

■ ב-17 במרץ התקיימה ישיבת ממשלה מיוחדת במהלכה הודיע ראש הממשלה על כישלון סבב המגעים האחרון, שנוהל עם חמאס באמצעות מצרים בסוגיית שחרורו של החייל החטוף גלעד שליט. בהודעת הממשלה נמסר כי חמאס לא הסכימה להתגמש ועמדה על שחרור של 450 האסירים שאותם דרשה מלכתחילה, ובתוכם טרוריסטים בכירים ששחרורם עלול לגרום נזק כבד לביטחון המדינה. תנועת חמאס האשימה את ישראל בהכשלת המו"מ אך לא פסלה אפשרות חידוש, תוך שהיא שוללת אפשרות של שינוי בדרישותיה הבסיסיות.

אירועים בולטים בשטח

ישראל

סוכל ניסיון פיגוע הרג המוני בחיפה

■ ב- 21 במרץ בשעות הערב נשמע פיצוץ במגרש חנייה בכניסה לקניון "לב המפרץ" שמצפון לחיפה. כוחות משטרה שהגיעו למקום האירוע גילו רכב ובו מספר מטעני חומר נפץ במשקל עשרות קילוגרמים, שלא התפוצצו. חומרי החבלה פורקו ע"י חבלנים.

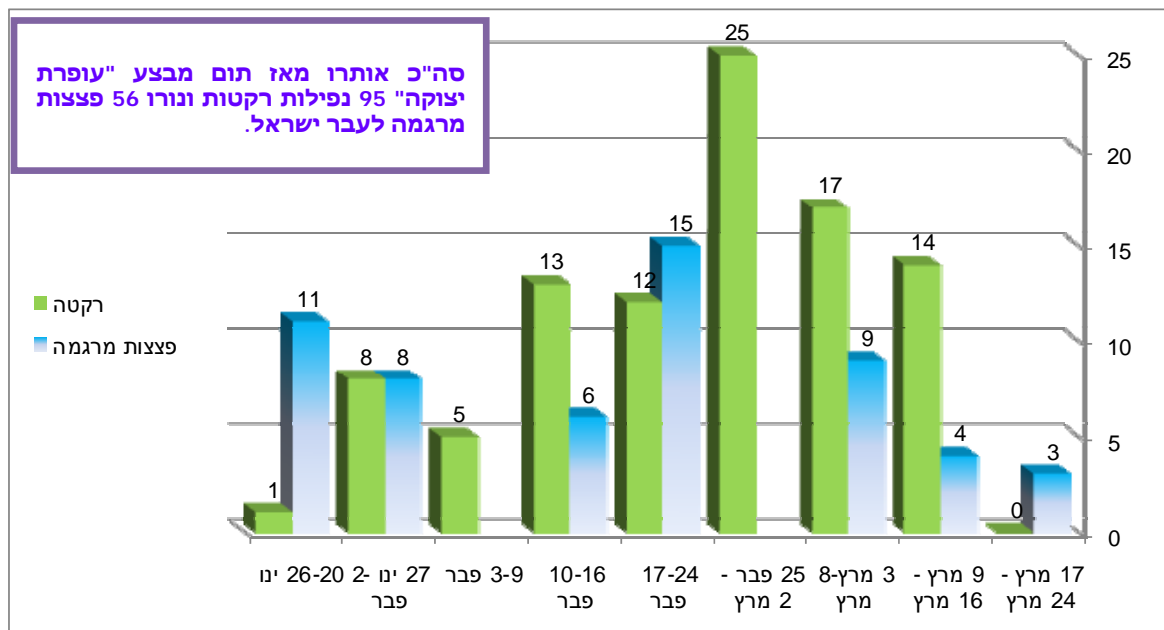
■ בשלב זה לא ידועה זהותו של הגורם העומד מאחורי ניסיון הפיגוע. ארגון בשם "גדודי בני החורין של הגליל", אשר עמד בעבר מאחורי נטילות אחריות פיקטיביות לפיגועים, נטל אחריות לניסיון הפיגוע, אף היא כל הנראה פיקטיבית. חמאס, מצידה, הכחישה קשר לניסיון הפיגוע. בכיר חמאס ברצועה, אימן טה, אמר כי חמאס תומכת "בפעולת הגבורה הזו" בהוסיפו כי לו חמאס הייתה עומדת מאחורי הפעולה הרי שהיה זה כבוד עבורה (ערוץ אלעאלם, 22 במרץ).

רצועת עזה

ירידה משמעותית בירי רקטות ופצצות מרגמה לעבר הנגב המערבי

■ **נמשכת** מגמת הירידה בהיקף ירי הרקטות ופצצות המרגמה לשטח ישראל. במהלך השבוע החולף **לא נורו רקטות לעבר שטח ישראל**. שלש פצצות מרגמה נורו לעבר כוחות צה"ל, שפעלו בסמוך לגדר הביטחון. כמו כן בוצע ירי מנשק קל לעבר כוחות צה"ל. על ירי פצצות המרגמה ב-22 במרץ נטלו אחריות גדודי עז אלדין אלקסאם של חמאס (אתר אלקסאם, 22 במרץ).

ירי רקטות ופצצות מרגמה בחתך שבועי

נמשכים הפיגועים ביהודה ושומרון

■ בשבוע החולף נמשכו אירועי יידוי האבנים והשלכת בקבוקי תבערה. כך למשל ב- 18 במרץ הושלכו שני בקבוק תבערה וצמיג בוער לעבר רכב ישראלי, מזרחית לראמאללה. לא היו נפגעים. נזק נגרם לרכב. ב- 19 במרץ יודו אבנים לעבר רכב ישראלי סמוך לתקוע, דרומית לחברון. לא היו נפגעים. נזק נגרם לרכב. במהלך אותו היום יודו אבנים לעבר מספר כלי רכב נוספים באזור חברון.

שש שנות מאסר למחבל שניסה לבצע פיגוע הרעלה המוני

מסעדת "גוריל אקספרס" ברמת גן בה תכננו השניים לבצע את ההרעלה (באדיבות ערוץ 10, 10 באפריל 2008)

■ בית המשפט הצבאי בשומרון גזר ב- 18 במרץ שש שנות מאסר על איהאב אבו ריאל, ממחנה הפליטים בלאטה שבשכם, באשמת ניסיון לבצע פיגוע הרעלה במסעדת "גוריל אקספרס" בתחילת שנת 2008¹. הנאשם, אשר עבד במשך שלוש שנים במסעדה הממוקמת במתחם הבורסה ברמת גן, תכנן בשיתוף חברו לעבודה לבצע פיגוע הרעלה. השניים תכננו להשתמש ברעל בצבע לבן, ללא ריח ובעל השפעה מספר שעות לאחר אכילתו זאת כדי לגרום לכמות מרבית של הרוגים. הנאשם וחברו יצרו קשר עם פעיל בפת"ח/גדודי חללי אלאקצא, על מנת שיספק להם את החומר הרעיל. הפעיל סיכם עימם כי החומר יועבר אליהם על ידי הארגון, שיישא באחריות לפיגוע ויטען כי זאת הייתה פעולת נקמה על מותו של עמאד מע'ניה (אתר דובר צה"ל, 18 במרץ).

כוחות הביטחון עצרו פעילי חמאס בכירים שפעלו לשיקום תשתית חמאס ביהודה ושומרון

■ בפעילות כוחות הביטחון בליל ה- 18 - 19 במרץ, נעצרו ברחבי יהודה ושומרון עשרה פעילי חמאס בכירים, ביניהם ארבעת חברי המועצה המחוקקת מטעם חמאס. פעילים אלו משתייכים להנהגת חמאס ביהודה ושומרון ועסקו בתקופה האחרונה בשיקום המערך הארגוני של חמאס (דובר צה"ל, 19 במרץ).

■ גל המעצרים גרר **גינניים מצד חמאס**. דובר סיעת חמאס במועצה המחוקקת, צלאח אלברדויל אמר כי ישראל חוטפת אנשים והופכת אותם לבני ערובה, עד שתיפתר בעיית שליט. הוא הוסיף כי ישראל שוללת הטבות לאסירים ומונעת מבני משפחותיהם את הזכות הטבעית לבקדם (רדיו BBC, 19 במרץ). בראיון נוסף אמר אלברדויל כי חמאס עשויה להעלות את רף הדרישות מישראל במו"מ לשחרורו של גלעד שליט, במחאה על מעצרים של חברי המועצה המחוקקת ובכירי חמאס בגדה המערבית (קדסנט, 19 במרץ). **הרשות הפלסטינית** הצטרפה אף היא לגינניים, תוך שהיא מאשימה את ישראל בכך שגל המעצרים נועד להכשיל את הדיאלוג הפנים-פלסטיני (סוכנות ופא, 19 במרץ).

¹ לפרטים נוספים על חשיפת ניסיון הפיגוע, ראו לקט מידע: "כוחות הביטחון חשפו שני פלסטינים תושבי שכם, שהודו בחקירתם כי תכננו להרעיל מזונם של סועדים במסעדה ברמת גן בה עבדו כשוהים בלתי חוקיים" http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/Hebrew/heb_n/html/ct_130408.htm

רצועת עזה לאחר מבצע "עופרת יצוקה"

המצב במעברים בין ישראל לרצועה

■ בשבוע החולף נמשכה העברת סיוע הומאניטארי במעברים שבין ישראל לרצועת עזה, עם ממוצע של מעל ל- 100 משאיות ליום.

מעבר רפיח

■ ב- 18 במרץ נפתח מעבר רפיח לתנועת פלסטינים מרצועת עזה למצרים, ולחזרה של פלסטינים לרצועה. בחמאס הביעו תרעומת על כך שמצרים לא מתאמת עמם את פתיחת המעבר ולא מעבירה הודעה רשמית על כך. לדברי חמאס הצד המצרי מאפשר מעברם של פלסטינים שתיאמו את הנושא מול הרשות הפלסטינית, והדבר בא על חשבונם של "אזרחים שחייבים לנסוע". אולם במהלך ה- 18 במרץ פרסמה חמאס הודעה בה נאמר כי המעבר יפתח לאחר תאום עם הצד המצרי (אתר משרד הפנים של חמאס, 18 במרץ).

■ ב- 21 במרץ נסגר מעבר רפיח לתנועה. בכיר מצרי אמר בעילום שם, כי המעבר נסגר לתקופה בלתי מוגבלת וכי יותר מעבר חולים ובעלי מקרים הומאניטאריים בלבד. סה"כ עברו במהלך שלשת הימים בהם היה המעבר פתוח מעל ל- 1,000 איש מהם כ- 800 נכנסו לרצועה וכ- 200 עברו לשטח מצרים (רויטרס, 21 במרץ).

הברחות כספים לרצועת עזה ע"י חמאס

■ ב- 17 במרץ עצרו מנגנוני הביטחון המצריים במעבר רפיח שני פעילי חמאס לאחר שברשותם נתפסו **850,000 דולר שהוחבאו בתוך פחי ממתקים**. השניים, מחמד ג'נידה ואחמד חג'אג', חזרו ממצרים לאחר שנטלו חלק בדיאלוג הפנים-פלסטיני. לאחר שעוכבו שוחררו השניים והכסף שהיה ברשותם הוחזרם ע"י כוחות הביטחון המצריים. המשלחת, שהייתה בדרכה לרצועה, הבריחה עמה גם גנראטור ואמצעי לראיית לילה (AP, 17 במרץ).

■ יוזכר כי ב- 5 בפברואר 2009 עוכבה משלחת חמאס, שהייתה בדרכה לרצועת עזה לאחר שיחות בקהיר, ע"י כוחות הביטחון המצריים ועברה חיפוש. **ברשותו של בכיר חמאס, אימן טה נמצאו 9 מליון דולר ו- 2 מליון יורו במזומן**. הכסף הופקד בחשבון בנק במצרים ואימן טה שוחרר לעזה. לאחר מספר שבועות אישרו המצרים את העברת הכסף לרצועה.

חמאס מבהיר לאונר"א כי הוא השליט ברצועת עזה

■ ביקורו של מזכ"ל הוועדה האסלאמית ברצועת עזה, שתואם ע"י אונר"א שלא באמצעות חמאס, עורר את רוגזה של חמאס. בעקבות זאת כתב עורך היומון פלסטין מוצטפא אלצואף, המזוהה עם חמאס, מאמר שכותרתו "הסוכנות (אונר"א) - בין סיוע לפוליטיקה". להלן עיקרי המאמר (פלסטין, 18 במרץ):

- נראה כי לאחרונה שכח אונר"א כי תפקידו האמיתי הינו סיוע לפליטים והחל לפעול כאילו הוא מהווה ממשלה בתוך ממשלה. אונר"א עושה זאת בעידוד "הרביעייה". הגיע הזמן שממשל חמאס יציב גבולות בפני אונר"א, ויורה לארגון להתמקד במילוי תפקידו המקוריים.
- אונר"א מפרש את ההקלות שמעניק לו ממשל חמאס כחולשה, או כסימן לכך שממשל חמאס חושש מהאוי"ם. אולם לא כך הם פני הדברים, והראייה לכך היא שהממשל הוא זה המאשר כניסתו של כל מבקר לרצועה ודואג לאבטחתו, כולל האבטחה לאונר"א.
- המאמר התייחס לתלונות שהועלו כלפי אונר"א כי הוא וארגוני סיוע אחרים, נוהגים אפליה בחלוקת הסיוע, בהעדיפם מגזרים שונים על פני אחרים. משמעות הדבר היא שאונר"א, אשר אמון על הפעילות ההומאניטארית, אינו מבצע את תפקידו ופוגע בזכויות התושבים. המאמר ציין כי אונר"א אינו הבעלים של הסיוע המגיע לרצועה אלא משמשת רק כגורם מקשר בין התורמים לזקקים.

■ מאז מבצע "עופרת יצוקה" דווח על תלונות לפיהם חמאס מנתבת את הסיוע האזרחי לאנשיה, או לקבוצות אוכלוסייה הקשורות עימה, ומקפחת ופוגעת במתנגדיה. המאמר מנסה להסיט את האש לעבר אונר"א ובו בזמן להבהיר כי חמאס היא זאת בעלת השליטה ברצועת עזה, ותפקידיה של אונר"א מתמצים בסיוע הומאניטארי, ולא מעבר לכך.

תעשיית המנהרות

■ כלי התקשורת מדווחים כי כוחות הביטחון המצריים ממשיכים בפעילות למניעת הברחות בגבול שבין מצרים לרצועת עזה. ב- 20 במרץ נחשף מצבור אמצעי לחימה באזור רפיח, שכלל חצי טון TNT, מספר רקטות וכלי נשק אוטומטיים (אתר אילאף, 20 במרץ). ב- 19 במרץ חשפו הכוחות שתי מנהרות, ובהן מזון, תרופות, חלקי חילוף ומוצרי חשמל שהיו מיועדים להברחה (סוכנות הידיעות המזרח תיכונית, 10 במרץ). ב- 20 וב- 21 במרץ נחשפו 4 מנהרות נוספות (אליום אלסאבע, 21 במרץ). אתר אליום אלסאבע המצרי דיווח (23 במרץ) כי בימים האחרונים מצריים מתגברת את כוחותיה באזור המנהרות כדי להתמודד עם תופעת הברחות.

הזירה המדינית

המו"מ לשחרור גלעד שליט

הודעת ישראל על כשלון סבב המגעים לשחרור גלעד שליט

■ ב-17 במרץ התקיימה ישיבת ממשלה מיוחדת במהלכה דיווחו ראש השב"כ יובל דיסקין ושליחו של ראש הממשלה עופר דקל על תוצאות המו"מ שנוהל בתיווך מצרים, לשחרורו של גלעד שליט. בדיון נמסר כי חמאס לא הסכימה להתגמש, חזרה בה מהבנות כתובות שהושגו בעבר, ועמדה על שחרור כל 450 האסירים שאותם דרש מלכתחילה.

■ בהודעת לשכת ראש הממשלה נאמר כי בישיבתה קיבלה הממשלה דיווח ספציפי על זהות חלק מהאסירים, שנכללו ברשימת חמאס. את חלקם סירבה ישראל לשחרר ואת חלקם הסכימה, בתנאי שיורחקו משטחי יהודה ושומרון (ההודעה אינה נוקבת במספרים. על פי כתבת ברק רביד בהארץ, 18 במרץ, הסכימה ישראל לשחרר 325 אסירים שמתוכם דרשה לגרש לרצועת עזה או לחו"ל 144). על

פי ההודעה רשימה מדגמית של האסירים, שהוצגה בישיבת הממשלה, המחישה את נכונות ישראל להתגמש ככל שניתן ולשלם מחירים כבדים למען שחרור גלעד שליט, אך גם את הקווים האדומים, שהממשלה הציבה בשל מחויבותה למנוע פגיעה קשה בביטחונה.

■ עוד נמסר בהודעה כי על פי הערכות גורמי ביטחון, שהוצגו בישיבת הממשלה, לו הייתה ישראל משחררת את כל הרוצחים, שדרשה חמאס, היה נגרם נזק כבד לביטחון המדינה (לרבות שיקום תשתיות טרור אסטרטגיות והחזרתן לשטח של "מהנדסי טרור" בכירים, שתכננו והוציאו לפועל את הפיגועים הרצחניים ביותר שידעה מדינת ישראל). כמו כן הייתה נגרמת פגיעה אנושה בגורמים הפרגמטיים באזור בעוד שהקיצונים היו זוכים לחיזוק משמעותי.

דיוקנו של רב מרצחים

עבאס אלסיד

■ **עבאס מחמד מצטפא אלסיד**, פעיל חמאס בכיר, מופיע ברשימת האסירים שישראל סירבה לשחררם. הוא שימש כראש התשתית הצבאית-טרוריסטית של חמאס בטול כרם ועמד מאחורי שורה של פיגועים קטלניים בערי ישראל: פיגוע ההתאבדות בנתניה בשנת 2001, 3 הרוגים ו- 55 פצועים; פיגוע התאבדות בקניון השרון בנתניה, 2001 5 הרוגים ו- 74 פצועים; **פיגוע התאבדות במלון פארק בנתניה**, בליל הסדר באפריל 2002, 29 הרוגים ו- 64 פצועים. עבאס אלסיד, האחראי למותם של עשרות ישראלים, רואה עצמו בשורה הראשונה של מנהיגי חמאס ביהודה ושומרון.²

תגובות חמאס להודעת ישראל

■ תנועת חמאס, וארגוני טרור נוספים, **שבו והאשימו את ישראל בהכשלת המו"מ**. עם זאת, דוברי חמאס **לא פסלו אפשרות של חידוש המו"מ** תוך שהם שוללים כל אפשרות של שינוי בדרישותיהם הבסיסיות. כך למשל:

• **אסאמה אלמיני**, בכיר בחמאס, ציין כי הוא מקדם בברכה אפשרות לתיווך צרפתי בעניין עסקת שליט, בהדגישו כי לא נסתם הגולל על אפשרות חידוש המו"מ (פלסטין אליום, 23 במרץ). בראיון אחר הוא הדגיש כי **חמאס דבקה ברשימת 450 האסירים שהגישה למצרים**. לדבריו היא מתנגדת לכל שינוי ברשימה, שיותר בבתי הכלא הישראליים אסירים רבים השפויים לתקופות מאסר ממושכות, גם אם פירוש הדבר יהיה אי ביצוע העסקה (אתר פאל-מדיה, 23 במרץ).

• **מוסא אבו מרוק**, סגן ראש הלשכה המדינית של החמאס, ציין כי המו"מ בנושא עסקת שליט באמצעות מצרים לא הופסק: "...כל עוד יש אסירים פלסטינים ויש אסיר ישראלי, אין מנוס מלהגיע להבנות לחילופי אסירים...". הוא קרא לישראל "למלא את התחייבויותיה" ביחס לשחרור 450 האסירים, על פי בחירת חמאס (ראיון לרדיו ה-BBC בערבית, 22 במרץ).

² לפרטים נוספים אודות הפיגוע במלון פארק ראו לקט מידע: "רצח אזרחים בליל הסדר במלון 'פארק' בנתניה: אנטומיה של פעולת טרור רצחנית כמקרה מבחן לאופיה הטרוריסטי של ה-"חמאס" ולמעורבות הנהגתה המדינית בפעילות מבצעית-טרוריסטית" http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/html/final/sp/sib3_04/park_hp.htm

• **אסמאעיל הניה**, ראש ממשל חמאס, האשים את ישראל בכישלון הסבב האחרון של השיחות, אולם הוסיף: "עמנו עודנו חותר לחידוש המו"מ הזה תחת חסות מצרית, במטרה להגיע לעסקה מכובדת שבמסגרתה יבוצעו חילופי האסירים הנוגעים בדבר..." (פלסטין, 22 במרץ).

• **אימן טה**, בכיר בחמאס, ציין כי סוגיית המו"מ על גלעד שליט עודנה פתוחה אולם שלל אפשרות כלשהי לוויתורים מצד חמאס. לדבריו עמדת חמאס בעניין רשימת 450 האסירים היא סופית ועל ישראל להיענות לדרישותיה (ראיון לרדיו ה-BBC בערבית).

■ במקביל יזמה חמאס **קמפיין תקשורתי** שנועד להפגין תמיכה "עממית" בדרישותיה, ובמיוחד מצד משפחות האסירים, ובמקביל להפעיל לחצים תעמולתיים-פסיכולוגים על ישראל. במסגרת זאת הקים משרד האסירים בחמאס "אוהל הזדהות" עם משפחות האסירים (פלסטין, 23 במרץ). בהודעות לתקשורת שפורסמו מ"אוהל ההזדהות" קראו בכירי חמאס וקרובי משפחות האסירים לחמאס שלא לוותר על דרישותיה לשחרור האסירים שנדונו ע"י ישראל לתקופות מאסר ממושכות (אתר פאל-מדיה, 22 במרץ).

בובת גלעד שליט באוהל הזדהות עם משפחות האסירים (ערוץ אלאקצא, 22 במרץ)

■ בכירים בחמאס **שיגרו איומים**, ישירים או מרומזים, כלפי ישראל: **אסאמה אלמוזיני**, בכיר בחמאס ציין כי חמאס תמשיך במאמציה לשחרר את האסירים ובכלל זה באמצעות חטיפת חיילים ישראלים נוספים (אתר אלקסאם, 18 במרץ); **משיר אלמצרי**, דובר מטעם חמאס, איים כי פרשת גלעד שליט עלולה להיות כמו פרשת רון ארד, וישראל היא זו שתישא באחריות (ערוץ אלעאלם, 23 במרץ); **ד"ר חסן אבו חשיש**, ראש לשכת ההסברה בממשל הניה, פרסם מכתב גלוי למשפחת שליט בו הזכרה פרשת רון ארד (פלסטין, 22 במרץ); **ח'אלד משעל**, בראיון לעיתון אוסטרלי, ציין כי אם ישראל תסרב לשחרר אסירים יאלצו הפלסטינים לנקוט באמצעים אחרים, ובכלל זאת שביית חיילים ישראלים נוספים (ראיון ליומון האוסטרלי Sydney Morning Herald, 20 במרץ).

ישראל מנעה אירוע פוליטי בירושלים, שניזום ע"י הרשות הפלסטינית

■ הרשות הפלסטינית פתחה ב- 21 במרץ את אירועי "ירושלים- עיר התרבות הערבית לשנת 2009". הרשות תכננה לארגן תהלוכות עממיות, עצרות ומשחקי ספורט בכפרים במזרח ירושלים, אולם ישראל מצידה, מנעה על פי חוק, קיום אירועים בירושלים שיש להם משמעות פוליטית מובהקת, ולאו דווקא תרבותית. במסגרת זאת, הפסיקו כוחות משמר הגבול ומשטרה פעילויות שבוצעו במוסדות במזרח העיר ובבתי ספר באזור. כמו כן, הפסיקה המשטרה עצרת בהר הזיתים ועצרה במקום את יועץ ראש ממשלת הרשות הפלסטינית לענייני ירושלים, חאתם עבד אלקאדר (סוכנות מען, 21 במרץ).

יו"ר הרשות הפלסטינית אבו מאזן וראש הממשל סלאם פיאצ' בטקס בבית לחם (הטלוויזיה הפלסטינית, 21 במרץ)

■ האירוע המרכזי, במהלכו נאם יו"ר הרשות הפלסטינית אבו מאזן, התקיים בבית לחם. השתתפו בו שרי תרבות ערביים ויוצרים ערביים בתחום התרבות והאומנות (סוכנות מען, 20 במרץ). בנאומו, פנה אבו מאזן לעם הפלסטיני וקרא לו להגן על אופייה ומעמדה של ירושלים כעיר הבירה של "פלסטין". הוא גם אמר כי ללא הפסקת הבנייה בירושלים ובהתנחלויות לא תהיה הזדמנות להתחיל במשא ומתן רציני [עם ישראל] והגדיר את הדיאלוג הפנים-פלסטיני כנושא אשר עומד עתה בראש מעייניו (סוכנות ופא, 21 במרץ).

פגישות חברי חמאס עם קבוצה של בכירים אירופים

פגישת משלחת פרלמנטארית יוונית ואטלקית עם ח'אלד משעל (ערוץ אלעאלם, 18 במרץ) המפה שבצידו השמאלי על הפוסטר הענק שברקע מסמנת את שליטת הפלסטינים על כל שטח "פלסטין".

■ ב- 18 במרץ נפגשו בכירי חמאס בדמשק עם משלחת פרלמנטארית יוונית ואיטלקית. קודם לכן, ב- 14 במרץ נפגשו בכירי חמאס, בראשותו של יו"ר הלשכה המדינית ח'אלד משעל עם משלחת חברי פרלמנט ופוליטיקאים אירופים נוספת. לאחר הפגישה אמר סגן נציג חמאס בלבנון **עלי ברכה**, כי משלחת חמאס מתכוננת לבקר בכמה מדינות אירופיות כהיענות להזמנה שקיבלה התנועה ממדינות אלו. הוא הוסיף כי מדובר במשלחת שנייה שמגיעה לשיחות עם חמאס בדמשק בתוך שבוע, ולטענתו הדבר מצביע על כך כי האיחוד האירופי "בוחר את מדיניותו כלפי התנועה". לדבריו, חמאס בונה על היחסים עם האיחוד האירופי והדיאלוג עמו "כיוון שנראה כי הם חלוקים לגבי אופן ההתייחסות לגישה האמריקנית כלפי העניין הפלסטיני" (אתר קדס ניוז, 18 במרץ).

■ שר החוץ בממשלת הרשות הפלסטינית **ריאצ' אלמאלכי** הזהיר את מדינות אירופה לבל יסירו את החרם המוטל על חמאס לפני שייחתם הסכם פיוס פנים-פלסטיני. זאת משום שהדבר עלול להנחיל לחמאס את הרושם, שהקהילה הבינלאומית מוכנה לשנות את עמדתה כלפיה, גם אם לא יושג הסכם בינה ובין הרשות הפלסטינית (רויטרס, 23 במרץ). בראיון נוסף לסוכנות מען (23 במרץ), חזר בו אלמאלכי מדבריו והבהיר כי כוונתו הייתה לכך שכרגע יש להתמקד בהשלמת הדיאלוג הפנים-פלסטיני, וציין כי הוא אינו רואה נזק בשיחות בין חמאס למדינות אירופאיות לאחר איחוד השורות הפלסטיני.

הזירה הפנים-פלסטינית

הסתיים סבב שיחות במסגרת הדיאלוג בין פת"ח לחמאס

■ ב- 19 במרץ הסתיים בקהיר סבב שיחות נוסף בין פת"ח לחמאס. בהודעה המסכמת נאמר כי הושגה התקדמות במספר רב של נושאים, אולם נותרו עדיין שלוש סוגיות, להן יידרש זמן נוסף: קווי היסוד של הממשלה, סמכויות אש"ף והבחירות למוסדות הרשות. לשם כך שבות המשלחות להתייעצות עם הנהגותיהן על מנת לגבש עמדות ברורות (אלג'זירה, 19 במרץ). מוסא אבו מרזוק, סגן ראש הלשכה המדינית של חמאס, מסר כי הדיאלוג יחודש ב- 25 במרץ בסבב שיחות דו-צדדי בין פת"ח לחמאס, שלאחריו יכנס דיאלוג בהשתתפות נציגים משאר הפלגים הפלסטיניים (פאל-מדיה, 21 במרץ).

■ אחת הסוגיות המרכזיות שבמחלוקת הינה דרישת פת"ח להכרה באש"ף כמקור סמכות יחיד ומחויבות להסכמים קודמים, שקיבל על עצמו אש"ף. חמאס, המתנגדת לכך בתוקף מסיבות אידיאולוגיות ופוליטיות, מנסה לעקוף את הקושי באמצעות ניסוחים מעומעמים. סגן יו"ר הלשכה המדינית של חמאס, מוסא אבו מרזוק, נשאל בראיון מדוע מתעקשת חמאס רק "לכבד" את קווי היסוד של אש"ף ומסרבת בתוקף לקבל אותם. אבו מרזוק ענה כי **חמאס מסרבת להיות מחויבת להתחייבויות שקיבל על עצמו אש"ף, שכן יש בהם משום הכרה בישראל**, והרעיון העומד על הפרק הינו הוא להקים ממשלה, שאינה מכירה בהתחייבויות כלפי ישראל שקיבל על עצמו אש"ף (ערוץ אלעראקיה, 19 במרץ).

הקמת בנק לאומי אסלאמי ברצועת עזה

■ במסגרת תהליך הידוק שליטתה של חמאס על רצועת עזה, וכחלק מתהליך האסלאמיזציה ברצועה, התופס תאוצה מאז ההשתלטות של חמאס, נפתח לאחרונה ברצועה **הבנק הלאומי האסלאמי**. בנק זה פועל על פי עקרונות אסלאמיים ומקבל גיבוי הלכתי מאנשי דת ברצועה, המעודדים את התושבים לפתוח חשבונות בבנק החדש. הבנק הינו הבנק הראשון אשר מקבל רישיון עבודה רשמי מממשל חמאס.

■ ב- 21 במרץ פורסמה, בעיתון פלסטין של חמאס, שאילתה, בפינת פסקי ההלכה. השאילתה מופנית לסגן דיקן הפקולטה לשריעה וחוק באוניברסיטה האסלאמית בעזה וחבר באגודת חכמי הדת של פלסטין, **ד"ר מאהר אחמד אלסוסי**. השואל מסר כי פתח חשבון בבנק לא אסלאמי וחתם על מסמך שמוותר על ריבית בחשבוננו (האסורה על פי חוקי ההלכה האסלאמית), ושאל האם הדבר מותר. השואל הוסיף כי הוא העדיף לפנות לבנק שאינו אסלאמי עקב יחס גרוע ושיבושים בפעילות הבנק החדש (האסלאמי). בתגובה ענה לו ד"ר אלסוסי כי היחס הגרוע של הבנק האסלאמי אינו מצדיק פתיחת חשבון בבנקים שלוקחים ריבית, וכי פתיחת חשבון בבנק שכזה, גם אם בעל החשבון אינו נהנה מרווחים, מהווה שיתוף פעולה עם הבנק. בסוף תשובתו אמר ד"ר אלסוסי כי המעשה אסור וכי על השואל לסגור את חשבוננו באופן מיידי.

■ **ברשות הפלסטינית** הגיבו על הקמת הבנק בקריאה לפלסטינים לשתף פעולה עם הבנקים המורשים ע"י קרן המטבע הפלסטינית בלבד **ולא עם הבנק הלאומי האסלאמי, אשר פועל, לדבריה, ללא פיקוח**. מנהל מחלקת הפיקוח על הבנקים ברשות המטבע הפלסטינית, ריאצ' אבו שחאדה, הבהיר כי אף גורם לא ביקש רישיון לפעילות הבנק, וכי הרשות להענקת רישיון לבנק אינה בידי הממשלה, בין אם המדובר בממשלת חמאס ובין אם בממשלת הרשות הפלסטינית (ערץ BBC בערבית, 23 במרץ).

הפקת לקחים ע"י חמאס לאירועי "עופרת יצוקה" ?

■ במהלך השבוע האחרון נערך מפגש בקהיר בין בכירים בתנועת חמאס בהשתתפות אנשי הנהגת התנועה בעזה ובכללם אנשי הזרוע הצבאית, גורמים מהנהגת התנועה ב"חוץ" ונציגים מהאחים המוסלמים במצרים. המפגש נועד לדון במצבה של תנועת חמאס בעזה לאחר מבצע "עופרת יצוקה".

■ במהלך המפגש התגלעו חילוקי דעות רבים בין הצדדים ובייחוד בין נציגי הזרוע הצבאית לבין האחים המוסלמים, שהטיחו בהם האשמות בנוגע למצבה של התנועה בעזה, על רקע דיווחים על התנהגותם האלימה של פעילי חמאס כלפי האוכלוסייה. נציגי האחים המוסלמים הביעו את חששם מתגובת הציבור בעזה, בטווח הרחוק, נוכח השיטות בהן משתמשים פעילי חמאס, על מנת לאכוף את מרותם ברחוב³. בתום הדיון, הוחלט על הקמת ועדת בדיקה פנימית שתחקור את האירועים בעזה במסגרת הפקת לקחים בתוך חמאס.

שלטי ענק בראמאללה נגד התערבות איראן

■ אתר מען דיווח (20 מרץ), כי תושבים פלסטיניים הופתעו לגלות בכניסה לראמאללה **שלטי חוצות הקוראים לאיראן לחדול מהתערבותה בנושא הפלסטיני**. השלטים מנוסחים באופן בוטה נגד מדיניות איראן, כאשר נכתב בהם "לא, ולאף פעמים לא, להתערבות האיראנית בהחלטה הפלסטינית העצמאית". השלטים חתומים על ידי ארגון בשם "אגודת הנוער הירושלמי". כתב מען הוסיף, כי שלטים דומים נצפו גם ברחובות הפנימיים בראמאללה. כמו כן, הוצבו שלטים באותו סגנון הקוראים להפסקת ההתערבות הסורית והקטרית בנושא.

"לא ולאף פעמים לא להתערבות האיראנית בהחלטה הפלסטינית העצמאית"

³ לפרטים נוספים על פעולות דיכוי של חמאס כלפי מתנגדיה ראו לקט מידע: דיכוי מתנגדי חמאס ברצועה: "דו"ח חדש שפרסם ארגון אמנסטי קובע, כי בעת מבצע "עופרת יצוקה" ולאחריו ניהלה חמאס מסע רציחות (Deadly Campaign) נגד מתנגדיה (בעיקר פתח) בהאשימם אותם בשיתוף פעולה עם ישראל"

http://www.terrorism-info.org.il/malam_multimedia/Hebrew/heb_n/html/hamas_058.htm